

FAGMEDIET

ØKOLOGISK

NYT OM UDVIKLINGEN

Annette Vibeke Vestergaard (t.v.) og Tove Mariegaard Pedersen demonstrerede forskellige metoder til test af agerjord. Foto: Irene Brandt

Lugt til din jord hvis du vil kende den bedre

Færdsel i marken og jordens biologi har stor betydning for udbytterne på marken. På VKST's økologiske plantedag fik deltagerne et lynkursus i, hvordan man tjekker sin jord.

Af Irene Brandt

12. juli 2019, 13:03

Læsetid: 5 minutter

Mark og stald

Planteavl

Alle sanser var i brug, da landskonsulent Annette Vibeke Vestergaard fra Seges sammen med kollegaen, specialkonsulent Tove Mariegaard

Pedersen, introducerede deltagerne på VKST's Økologiske plantedag til jordsundhed, hvor både saltsyre, sennepspulver og en spade var i spil.

»Vokser dine afgrøder dårligt i en mark eller på dele af marken, så findes der forskellige metoder, som du kan bruge, hvis du ønsker at diagnosticere, om det skyldes problemer i jorden,« sagde Annette Vibeke Vestergaard.

Ved at lugte til jorden, vurdere dens farve, konsistens og temperatur, kan man få et indtryk af jordens sundhed. Kigger man derudover også efter regnormegange og tjekker planterødderne, er der endnu mere viden at trække ud af jorden i ageren.

»Er du i tvivl om, om der er kalk nok i din jord, kan du blande 30 pct. saltsyre 1:1 med vand og dryppe det på din jord. Reagere syren på jorden, er der kalk nok, sker der ikke noget, mangler din jord kalk, forklarede Annette Vibeke Vestergaard, mens hun demonstrerede testen.

Har du regnorme?

Imens Annette Vibeke Vestergaard hældte saltsyre på sine jordknoIde, gjorde Tove Mariegaard Pedersen klar til at demonstrere et forsøg, der kan fortælle, hvor mange regnorme man har i marken.

Læs også:

Pilekompost kan føre til højere kerneudbytte

»Egentlig er det den forkerte årstid for forsøget, som lykkes bedst i foråret og efteråret, hvor regnormene er i de øverste jordlag,« forklarede Tove Mariegaard Pedersen, mens hun blandede tre teskefulde sennepspulver op i en flaske med en liter vand.

Forinden havde hun placeret en træramme på 25 x 25 cm på et stykke bar jord, og så hældte hun sennepsvandet ud over jorden inde i rammen. Som forventet skete der ikke noget.

Du kan teste din jordstruktur ved at bland vand og jord i et syltetøjsglas og lade det stå i en time. Se forklaringen på de forskellige prøver i artiklen. Foto: Irene Brandt

»Regnorme graver gange, som gør det nemmere for planternes rødder at trænge ned i dybden. Samtidig omsætter regnormene organiske materiale og binder CO₂ i jorden. I rammen her ville det være ideelt, hvis der var kommet seks regnorme op til overfladen, hvilket svarer til 48 regnorme pr. kvm. Havde det været en græsmark, havde vi kunnet forvente det dobbelte antal regnorme,« sagde Tove Mariegaard Pedersen.

Annette Vibeke Vestergaard supplerede:

»Regnorme elsker græsmarker, og at man roder så lidt som muligt i jorden. Især de store regnorme, som går i dybden og lagrer CO₂ så dybt, at det bliver dernede, kan ikke lide jordbearbejdning. I foråret talte vi 200 regnorme pr. kvm i marker med direkte såning - og det halve på marker, hvor jorden var bearbejdet.«

Dræn din jord

Jord, der først kan køres på sent på foråret, dybe hjulspor, pletter med dårlig vækst, højt ukrudtstryk og mørkfarvet jordoverflade er alt sammen tegn på, at din jord er vandlidende. De to konsulenter demonstrerede en test, der kan fortælle, om jorden generelt er vandlidende eller om det kun er i perioder. Samtidig fortæller testen også, i hvilken dybde jorden er vandlidende.

Læs også:

[Drivhusgassen skal ned i jorden](#)

Ved hjælp af et hollænderbor kan man udbore en jordprofil, der fortæller om vandindholdet i din jord. Er jorden i boreprofilen brun, rødbrun eller gylden, har man ikke problemer med vand. Er den derimod grålig, så har man et permanent problem med vand i jorden. Er det kun i perioder, at

ens jord indeholder for store mængder vand, vil jordprofilen være marmoreret i grå og rustrøde nuancer.

»Dræning er den største faktor for udbytterne i marken. Derfor er det også en rigtig god idé at kigge drænene efter,« sagde Annette Vibeke Vestergaard. Hun fortsatte:

»Afhængigt af jordtypen skal dine dræn ned i 90-120 cm dybde - og er dine dræn gamle, kan du godt regne med, at de ligger for højt, for kulstoffet i jorden er brændt af, og din jord har pakket sig.«

Kom din jord på glas

Annette Vibeke Vestergaard demonstrerede også, hvordan vand og en håndfuld jord i et syltetøjsglas kan fortælle om jordstrukturen i marken. På bordet havde hun fem glas med prøver fra fem forskellige steder.

Hvad fejler jorden?

- Seges har udgivet en hel serie af Faktaark, som kan findes på landbrugsinfo.dk/jord.
- Faktaarkene guider dig til selv at gennemføre en række forskellige tests af din jord.

Det første glas indeholdt jord fra en økologisk hvedemark, der var skum på vandoverfladen, hvilket indikerer, at der er mikrobiologisk aktivitet i jorden. Det andet glas indeholdt jord fra kanten af et læhegn. Vandet i glasset var klart, hvilket indikerer et højt indhold af huminstoffer. Jo klarere vand, des bedre, fordi det viser at jorden er god til at binde næringsstoffer og er robust i kraftige regnskyl. Det 3. glas indeholdt jord fra en konventionel majsmark, som er blevet gødet med svinegylle. Vandet var grumset, og aggregaterne havde samlet sig i et fast lag på bunden af glasset.

»Det viser, at denne jord nemt klasker sammen og bliver følsom for trafik, vind- og vanderosion,« sagde Annette Vibeke Vestergaard.

Det 4. glas indeholdt jord fra en økologisk kløvermark, som er blevet gødet med kvæggylle. I bunden af glasset var der klart definerede aggregater, som giver gode udvekslingsmuligheder for vand og luft og gør jorden robust.

»Jorden i det sidste glas har vi hentet i kanten af skoven. Prøven viser et meget højt humusindhold, fordi vandet er klart, men meget mørkfarvet,« fortalte Annette Vibeke Vestergaard.